Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ТЕЗИ

67-ої наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету

Том 3

2 квітня - 22 травня 2015 р.

Полтава 2015

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

Тези

67-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників, аспірантів
та студентів університету
Том 3

2 квітня – 22 травня 2015 р.

Полтава 2015

УДК 043.2
ББК 448лО

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко В.О.	д.е.н., проф., ректор Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка
Муравльов В.В.	к.т.н., доц., в.о. проректора з науково-педагогічної та методичної роботи
Бендес Ю.П.	д.ф-м.н., доц., декан факультету інформаційних та телекомунікаційних технологій і систем
Іваницька І.О.	к.х.н., доц., декан гуманітарного факультету
Комеліна О.В.	д.е.н., проф., декан факультету менеджменту і бізнесу
Нестеренко М.П.	д.т.н., доц., декан будівельного факультету
Нижник О.В.	д.т.н., с.н.с, декан електромеханічного факультету
Павленко А.М.	д.т.н., проф., декан факультету нафти і газу та природокористування
Семко О.В.	д.т.н., проф., декан архітектурного факультету
ШинкаренкоР.В.	к.е.н., доц., декан фінансово-економічного факультету

Тези 67-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету. Том 3. (Полтава, 2 квітня – 22 травня 2015 р.) – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 357 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

©Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2015

«Границы города расширились». Это результат трансформации предложения: «Город расширил границы».

Примером того, насколько разнообразными могут быть конверсные корреляты одних и тех же номинативно-аккузативных моделей, различающихся характером семантических отношений, заложенными в структуре их смысла, является работа М. В. Всеволодовой, в которой исследуется широкий массив номинативно-аккузатических структур с глаголами разных семантических классов.

Но многообразие семантических типов может быть даже в рамках номинативно-аккузативных предложений, организованных глаголами одной лексико-семантической разновидности. Это влечет за собой и разнообразие конверсных коррелятов. Поэтому, пока студент не усвоит факта неоднозначности семантических отношений, скрытых за единой формой номинативно-аккузативной структуры, ему будут казаться непонятными и аномальными единственно возможные и закономерные построения, которые обусловлены формально однотипной структурой смысла предложения.

Только осознание реальных семантических отношений, скрытых за формально однотипной структурой, может помочь изучающему русский язык иностранцу употреблять ту единственно правильную форму конвертного коррелята, которая соответствует семантической специфике номинативно-аккузативного предложения.

Литература

1. Величко А., Чагина О. Система работы над русским предложением в иноязычной аудитории на материалах некоторых семантических классов структур: - Русский язык, М., 2007.

2. Влеволодова М.В. Способы выражения временных отношений в современном русском языке. М., 2001.

3. Шувалова С.А. Смысловые отношения в сложном предложении и способы их выражения. М., 1998.

УДК 378.046.4

О.І. Мізіна, к.філол.н., доцент
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КРАЇНОЗНАВСТВА СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ

На сучасному етапі розвитку України як незалежної та демократичної держави щороку зростає кількість молодих людей, які бажають здобути вищу освіту в нашій країні. На навчання у виші України приїжджають іноземні громадяни з країн Близького Сходу, Африки та Азії. Саме вивчення країнознавства допомагає іноземним студентам, які народилися та виросли в суспільствах, що за своїми звичаями, традиціями, законодавством, світоглядом, віросповіданням відрізняються від європейських, якомога швидше пройти шлях адаптації до реальних умов

країни перебування, скоротити шлях від перших уявлень про менталітет людей країни навчання до повноцінної міжкультурної комунікації.

Особливу увагу проблемі викладання іноземним студентам країнознавства на підготовчих відділеннях вищих навчальних закладів України приділено в працях таких українських науковців, як: А. Басова, Л. Богиня, Л. Бондаренко, Д. Закревський, В. Ковальова, В. Пелешенко, М. Рижков, О. Федорова, В. Хильчевський, Т. Шмоніна, та ін.

Предметом країнознавства як навчальної дисципліни є певним чином відібрана й організована сукупність історичних, географічних, соціально-політичних, культурних, економічних, правових знань про країну, у якій протягом тривалого терміну навчатиметься студент. Вищезгаданий лінгвокраїнознавчий курс має на меті ознайомити студентів не лише з фактами історії та культури України, а здебільшого адаптувати їх до нового незвичного для них оточення. Виходячи з цього, можна виокремити деякі особливості викладання країнознавства в іноземній аудиторії.

Під час вивчення курсу «Країнознавство», студент не лише отримує нову інформацію, а й засвоює лексику, знання якої знадобиться йому при вивченні на першому курсі таких дисциплін, як «Історія України», «Основи права», «Релігієзнавство», «Історія світової та української культури» та ін. Тому однією з найсуттєвіших проблем, з якою стикається викладач в процесі викладання курсу, є відбір лексичного матеріалу в межах кожної теми. Зазвичай це загальновживана, безеквівалентна та фонова лексика з яскраво вираженою національно-культурною семантикою. До безеквівалентної лексики відносяться історизми (*козак, гетьман, кріпак, панщина*), незастарілі побутові реалії (*борщ, вареники, узвар*), фразеологізми (*крутити носом*), фольклоризми , що є для українця емоційно забарвленими. Проводячи таку лексичну роботу, викладач використовує різноманітні способи семантизації: наочність, добір синонімів чи антонімів до нових слів, пояснення значення похідного слова через його словотвірну структуру, тлумачення слова через опис його значення, перелік слів, що передають видові поняття стосовно пояснюваного слова. Часто багато слів просто неможливо перекласти на іншу мову з огляду не тільки на розбіжність відповідних реалій, а й на принципові відмінності суспільного й державного устрою, відмінність історичних умов формування мови, різницю історії та побуту різних народів.

Досить ефективною формою роботи на заняттях з країнознавства є відвідування музеїв, культурно-мистецьких заходів та пізнавальних екскурсій під керівництвом викладача. Вони серйозно поглиблюють фонові знання студента, знайомлять з історією та культурою України. Лише у разі проведення попередньої роз’яснювальної лексичної і, власне, країнознавчої роботи в аудиторії, ці відвідини приносять реальну користь. Наступного дня після заходу на занятті з мови студентам можна запропонувати скласти про це усну розповідь, провести діалоги, написати листа рідним чи друзям.

Також сприяють поглибленню та кращому засвоєнню навчального матеріалу на заняттях з країнознавства мультимедійні презентації за обраними темами (географічне положення, територія, населення, клімат, природні багатства, рослинний і тваринний світ України, Київ, Полтава, Тарас Григорович Шевченко тощо).

Отже, вивчення курсу «Країнознавство» сприяє соціально-культурній та психологічній адаптації іноземних студентів на початковому етапі навчання, спрямоване на подолання мовних труднощів під час входження іноземця в новий історико-культурний простір, нову сферу суспільних, міжособистісних та групових відносин. Виділені особливості викладання вищезгаданого курсу сприяють головній меті усієї країнознавчої роботи – збільшити знання студентів-іноземців про Україну.

Література

1. Богиня Л. Деякі аспекти соціально-культурної адаптації іноземних студентів у процесі вивчення української мови / Лариса Богиня // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Полтава, 2008. – Вип. 3.– С. 111–116.

2. Бондаренко Л. М. Особливості вивчення країнознавства іноземними студентами підготовчих факультетів у вищих навчальних закладах України / Л. М. Бондаренко, М. М. Рижков // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 30. – С. 519–522.

3. Федорова О. А. Основні форми роботи з дисципліни «Країнознавство» на підготовчому відділенні для іноземних громадян [Електронний ресурс] / О. А. Федорова Режим доступу: http://www.confcontact.com/2012_10_24/1_fedorova.htm

УДК 81’243

О.Н. Кириченко, ст. преподаватель
Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка

ОСОБЕННОСТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ФОРМ И МЕТОДОВ ПРЕПОДАВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО

Проблемы обучения русскому языку как иностранному специалистов в различных областях знаний привлекают всё большее внимание лингвистов, методистов, психологов. В исследованиях выявляются важнейшие стилеобразующие черты научной речи, рассматриваются синтаксические структуры и лексико-семантические особенности языка учебной и научной литературы. Сравнительно недавно появились работы, в которых рассматриваются проблемы методики обучения языку специальности: лингводидактические основы обучения русскому языку как иностранному, специфика обучения разным формам речи и т.д. В этом направлении активно работают такие лингвисты, как Е.И. Мотина, Г.А. Золотова, И.Б. Авдеева, Д.И. Изаренков и др. Однако исследование проблем, связанных с методикой обучения русскому языку как иностранному, продолжает оставаться актуальным.

Опыт работы с иностранными слушателями обсуждается в настоящей статье. В процессе работы на подготовительном отделении ПНТУ имени Юрия Кондратюка автором издано пособие по научному стилю речи, где